

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Håndheving av regelverket. Hvordan fungerer dette i praksis?

Fritidsbåtkonferansen
16.-17.april 2015

Ole Petter Parnemann
Politidirektoratet

ENHET/AVDELING

Endres i topp-/bunntekst

Samfunnsoppdraget - politiet

- Politiet er gitt samfunnsoppdraget å kontrollere og håndtere gitte lover og regler i samfunnet – det sivile samfunns tvangsmakt

Aktører:

- Politiet
- med noe bistand av andre med tildelt, begrenset politimyndighet:
 - Kystvakten innen noen områder
 - Statens Naturoppsyn på begrenset område
 - Fiskerioppsyn på sitt område
 - Men etter direktiver/kontroll av politi
 - Disse anmelder, men politi håndhever/straffer
- Dimensjonering av håndhevelse – relatert til øvrige oppgaver

Oversikt over *noen* politioppgaver på sjø :

- Tilstedeværelse/ro/orden - adferdsdempende – holdningsdannende
- Trygghetsskapende
- Service/bistand overfor publikum

... men også ...

- Overvåke
- Kontrollere
- **Håndheve**

- Kriminalitetsforebygge /
håndheve

Sjøvett.....

ENHET/AVDELING

Endres i topp-/bunntekst

.TE

KYSTVERKET

www.kystverket.no

EN

Endres i topp-/bunntekst

20.04.2015 • Side 7

.. og ikke minst ..

- **Beredskap** for ulykker/hendelser – politiet er en av tre nødetater
- **Redningstjeneste** – ansvar for å lede og koordinere innsats ved redning – samvirke med andre – pol.l. §27.1.ledd
- **Samvirke** med bl.a. HRS / RS / KV / Røde kors / brann /AMK / kommune / 330 skvadron m fl.

Foto: Redningselskapet

KYSTVERKET

www.kystverket.no

Hvem gir retning / føring / direktiver for sjøtjenesten?

- Stortinget gir lover
- Justisdepartementet (m fl. dept) gir forskrift i medhold av lov
- Justisdepartementet gir direktiver
- Politidirektoratet gir direktiver (årlig prioriteringsskriv for sjøtjenesten)
- Politimesteren kan/bør gi lokale direktiver

- **Politimesteren er ansvarlig for all polititjeneste i sitt politidistrikt**

- Lokal utøvelse i det enkelte politidistrikt - forskjelligartet

Håndheving - 1

- Ikke-straff:
 - Muntlig tilsnakk/advarsel
 - Gebyr (foreløpig ikke hjemmel)
- **Straffreaksjoner:**
- Forenklet forelegg
- Forelegg(bot) fra politiet
- Dom
 - Dom på bot
 - Betinget fengsel, evt pluss bot
 - Ubetinget fengsel, evt pluss bot
 - Rettighetstap (eks rett til å føre båt)

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Håndheving - 2

- Kontroll / håndheving
- Straff / ff på stedet / anmeldelse
 - Ferdig på stedet
- Etterforskning
 - Eks blodprøvetaking/rus
- Påtale (forelegg / tiltale)
 - Anmeldelser, alt utenom forenklet forelegg

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

Skal alt håndheves "likt" ?

Er det "bare" å gi ny regel ?

- Håndheves nye regler automatisk 100 % ?
- Dilemmaer ved politiske ønsker om ny regel ?
- Sammenheng mellom regel og kontrollressurs?
- Prioritering ? Likhet ? Skjønn ?

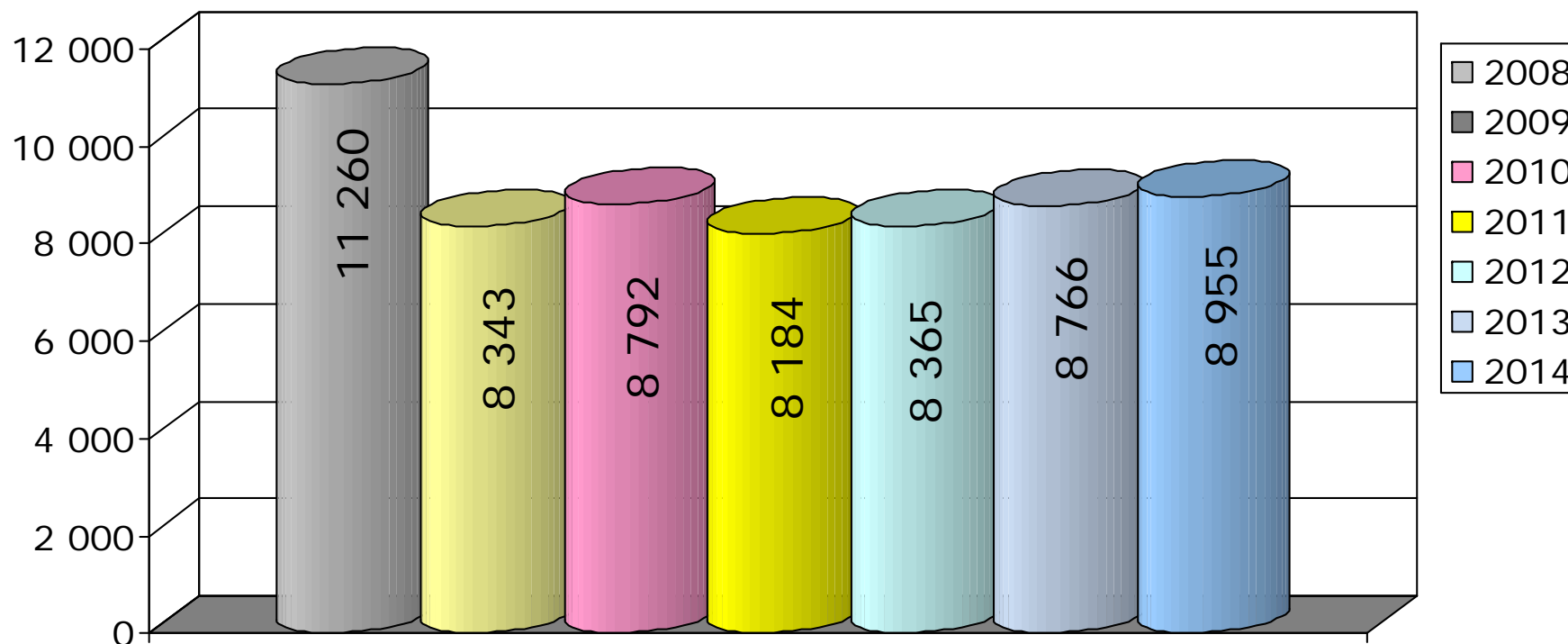
Ørlite om :

Saksområder

Tall

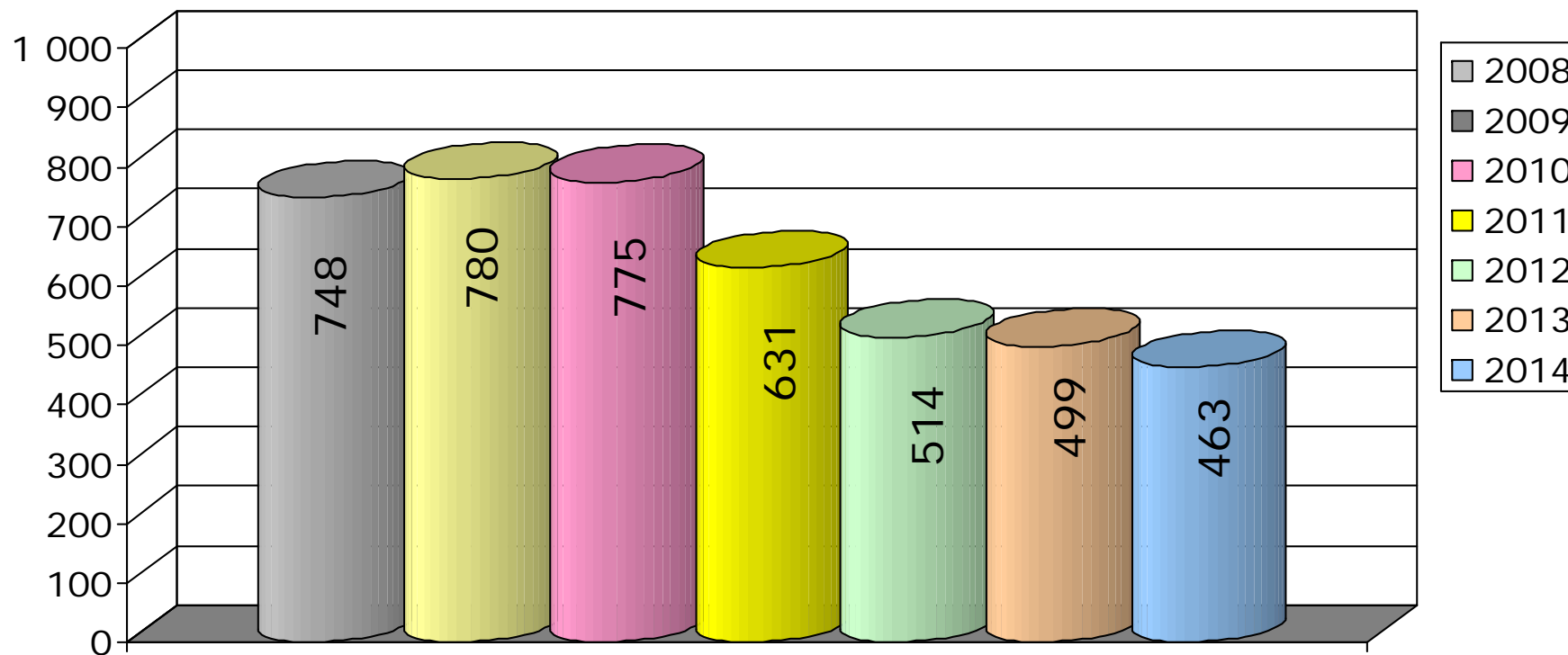
Kontrollerte båtførere

2008 – 2014

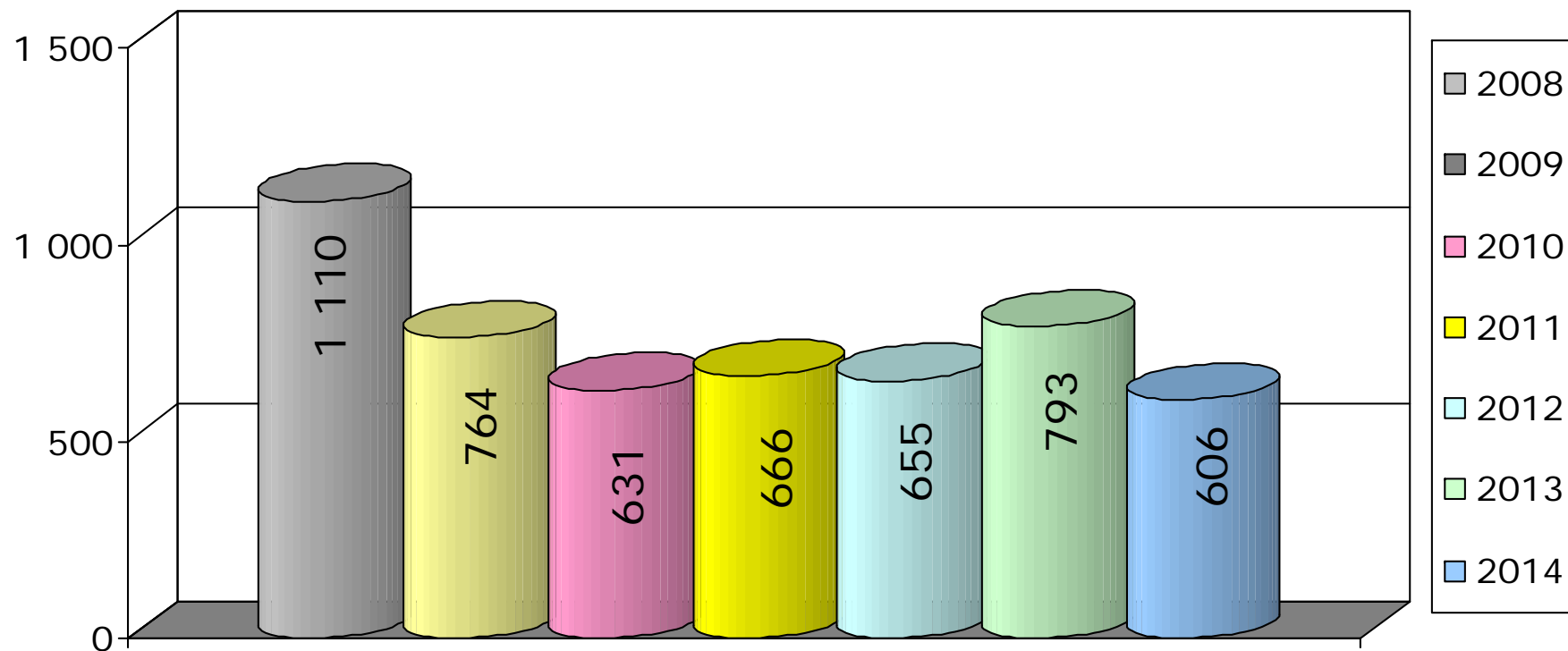
Anmeldelser

2008 – 2014

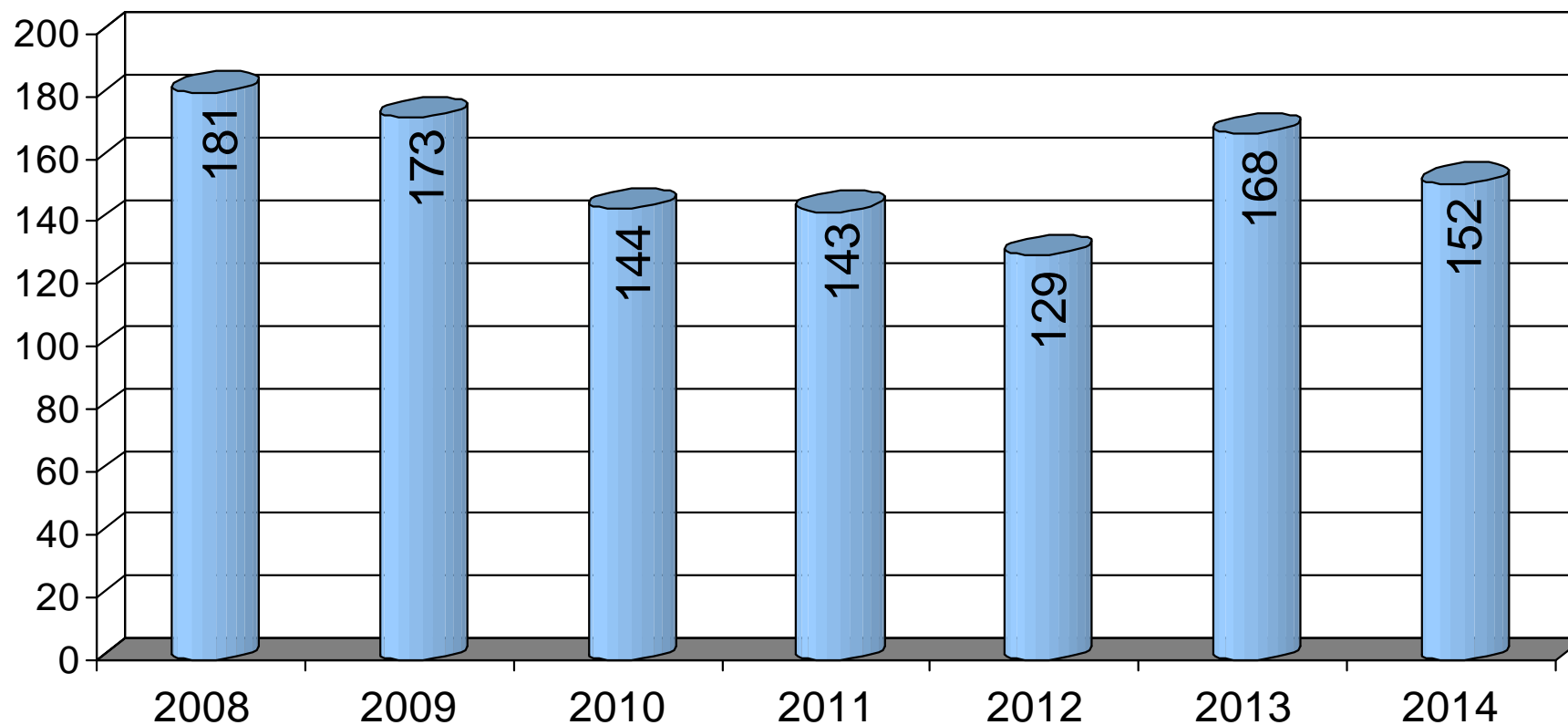
Forenklet forelegg

2008– 2014

Ruspåvirkede båtførere

2008 – 2014

Virkeligheten - 1

- Politiets andre oppgaver - fordeling / prioritering
- Ulike, lokale behov
- Ulike lokale ressurser (ikke alle politidistrikt har båt)
- Ikke like naturlig å ha båt overalt
- Ressursavsetning til å drifte båt
- I konkurranse med bruk av politimidler på andre områder

ENHET/AVDELING

Endres i topp-/bunntekst

Ressurser - Bedre politi-båtstandard

- Eldre båter er i stor grad faset ut
- Lokale bestillinger – ikke entypekjøp

:TORATE

Virkeligheten 2

- Mulighetene – hva kan vi få til innenfor aktuelle ramme ?
- Hva vil vi prioritere i politidistriktet?
 - (og hvordan gjør vi det ? materiell – ressurs)
- Hva er "farlig" og hvem bestemmer det ?
- (betydningen av god, lokal prioritering, og klar sentral føring)

Er håndheving det eneste saliggjørende, eller finnes andre supplerende muligheter ?

- Tilstedværelse
- Holdningskampanjer
- Regler uten håndheving ?
- Andre måter å signalisere "riktig retning" på ?

- Kontroll/reaksjon - Systematisk 100% eller stikkprøver ?

- Sunn fornuft / alminnelig rettsfølelse / forholdsmessighet
 - Middel (eks slukstang i fiskeforbudssone - krigskip)
 - Alvorlighetsgrad (*16 år m/ 48 fot i 40 knop contra ikke med båtførerbevis i jolla*)

Utfordringen

- Avklarte, (samfunns)omforente mål
- Relevant politiinnsats for å nå målene
- Riktig balanse - (regel/middel/ressursinnsats)
- Relevante regler – medvirke til "riktige valg"
- Tilpasset ressursinnsats (jo mer regel, jo mer ressurs?)
- Utøvelsen – bruk av middel

POLITIET

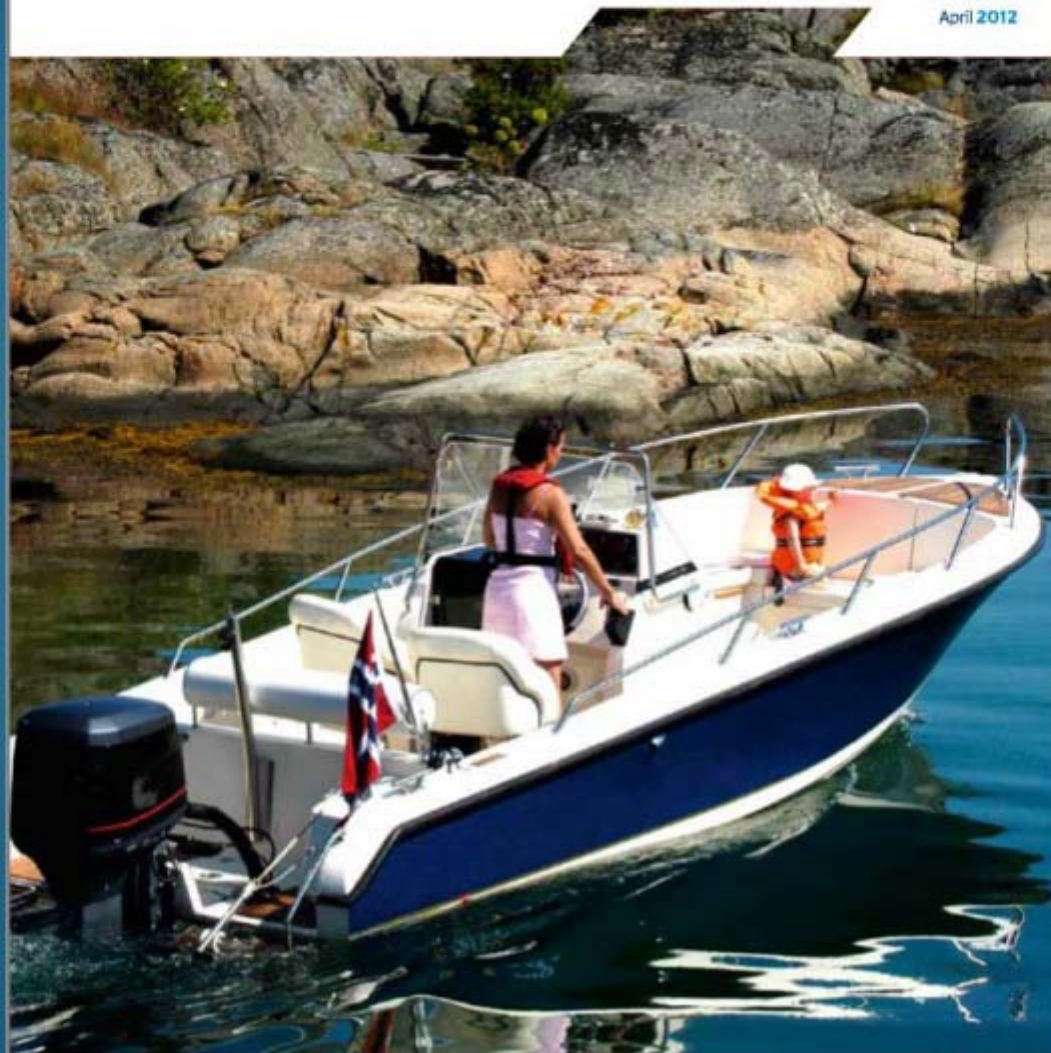
POLITIDIREKTORATET

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Rapport om sikkerhet ved bruk av fritidsbåt

April 2012

ENHET/AVDELING

Endres i topp-/bunn

Hva bør vi se mer på ?

- Differensiert hastighet
- Sertifisering – differensiering fartøyer
- Ulykker / natt –
- Anvendelse av **hele** regelaspektet
- Videreføre holdningskampanjer – vest / alkohol

- Avvare mot :
- Restriktive regler uten reell kontroll/håndhevelse

Holdningsskapende arbeid – Sjøfartsdirektoratet

- Nett og sosiale medier – drift og publisering
- Egne kampanjer
- Informasjonsmateriell
- Tilskuddsordningen
- Konferanser og messer
- Mediekontakt – herunder ulykkestall
- Kontaktpunkt mot andre
- Deltar i holdningsskapende kampanjer i regi av andre

Koordinering og samordning

- Sakkyndig råd
- Fritidsbåtkonferansen
- Kontaktmøter
- Tilskuddsordning
- Ulykkestall – fokusområder (risikoreport)
- Samordne kampanjer som fisketurisme
- Kan bli bedre?

Hva bør vi se mer på sammen ?

- Samarbeide / koordinere - hva er viktigste oppgaver ?
- Regler uten reell mulighet for håndheving ?
- Følge opp de mer "tunge spørsmål" i utredninger / rapporter :
 - Sertifisering – tar vi oss råd ?
 - Reell vilje til nasjonale reguleringsbestemmelser ?
- Se sammenheng mellom straffbelagte regler og reell kontroll- og håndhevingsmulighet
- Bidra til vår sektor: synliggjøre og heve fokus på sjøtjenesten – viktig polititjeneste i samfunnet
- Samordnet ressursinnsats og oppgaveløsning – til samfunnets beste

Aksjoner – kampanjer:

- "Klar for sjøen" ("Av og til")
- Tilstede ved større arrangementer
- Lokale/sentrale medieoffensiver
- Synliggjøring / tilstedeværelse
- Være "der folk er"

.TE

